

PROJEKT & KULTUR

nr. 115 --- maj 2013

issn. 0901-8824

GENVEJ TIL UDVIKLING

www.gtu.dk

Skovvej 24, 9510 Arden. Tlf.: 9856 2994. gtu_sekr@hotmail.com
Medlem af Den Internationale Emmaus-Bevægelse

Velkommen til Projekt & Kultur nr. 115!

Projekt & Kultur udgives af Genvej til Udvikling (GtU), tlf. nr. 98 56 29 94
gtu_sekr@hotmail.com - www.gtu.dk
 Gironummer: reg.nr. 1551, kontonr. 0006300804.
 Fra udlandet sender man til IBAN-nr.
 DK6030000006300804.

Ansvarlig over for presseloven er formand Per Adelhart Christensen. Hvor intet andet angives, er teksten af Jørgen Olsen.

Indlæg til Projekt og Kultur nr. 116 skal aftales med koordinatoren på gtu_sekr@hotmail.com. Bladet skal udkomme i august 2013.

Projekt & Kultur er på 16 sider hver gang og trykkes på Godsbanen i Århus i 140 eks. Redaktionen ønsker at fremme bladets formidling og opfordrer til eftertryk med kildeangivelse. Med navn signerede artikler udtrykker ikke nødvendigvis foreningens holdninger.

Dette nummer indeholder:

3 – 4: Kommentar til artikel i nr. 114

- af Morten Kuni
- Mødedeltagelser og udstillinger
- Mediemarkeringer

5: Sommerklunserleje i Emmaus

6: Møder for sammen at bygge fremtiden

- af Jarlyne Queiroz Barreto
- oversat af Hanne-Dorthe Skjernaa.

7: Indkaldelse til generalforsamling

8 - 9: Formandens beretning for 2012

- af Per Adelhart Christensen.

10 -12: Affaldshåndtering i Vestafrika

- af Benoît Naveau
- oversat af Carsten Carstensen.

13: Møde med agrohyrderne i Damgagui, Burkina Faso

- af Benoît Naveau
- oversat af Naja Egede Kristensen.

14 -15: At kombinere grunduddannelse og faglig uddannelse – Baobab's fornyende projekt i Burkina Faso

- interview ved Benoît Naveau
- oversat af Julien K. M. Murhula.

Billedet på forsiden er taget af organisationen Autre Terre's regionale koordination for Vestafrika. Det forestiller igangsættelse af et projekt for affaldshåndtering i byen Kaya i Burkina Faso – den ansvarlige organisation er AJADD = l'Association Jeunesse et Actions pour le Développement Durable = Ungdomsforeningen for Aktioner til fremme af Bæredygtig Udvikling. Læs artiklen side 10 til 12!

Billedet på bagsiden er taget af Benoît Naveau, som er Autre Terre's koordinator for solidaritetsprojekterne i Vestafrika. Billedet forestiller skolebørn i landsbyen Villy nær Ouagadougou i Burkina Faso.

Hermed en stor tak til alle, som har sendt kontingenter og bidrag siden sidst!

Vi er for tiden 166 medlemmer. Hvis der er vedhæftet girokort, betyder det, at du ikke har betalt for i år.

Elektronisk Projekt & Kultur

Fra og med nr. 91, maj 2007, kan alle numre af Projekt & Kultur læses elektronisk på www.gtu.dk/tidsskriftet_projekt_og_kultur.htm Her kan man desuden læse artikler opdelt efter emner.

Rettelse til nr. 114, side 9, højre spalte, lidt under midten

25 mio. euros (16,5 FCFA) skal ændres til 25 mio. euros (16,5 milliarder FCFA).

Vi er med på Couleur Cafe

Søndag den 16. juni kl. 12 til 18 bestyrer Marianne Dithmer en stand for Genvej til Udvikling – med håndværksprodukter fra Vestafrika – på den traditionelle Couleur Café, som i år afholdes i Nørrebrohallen, Bragesgade 5, København N. – og altså ikke i Fælledparken, som der ellers har været tradition for.

Alle er velkomne – til at studere de mange tilbud på festivallen, men også til at give en hånd med for at løse praktiske opgaver. Koordinator for arrangementet er Gitte Frandsen, tlf. 22 27 70 82 danafrika@yahoo.dk

Læs om festivallen på www.couleurcafe.dk

Kommentar til artiklen side 10-14 + forsiden, Projekt & Kultur nr. 114

- af Morten Kuni.

Jeg har (igen igen) læst P & K nr. 114, og jeg orkede ikke at læse artiklen om indvandring til ende, for den udmærker sig langt hen ad vejen ved at bruge lige så inkonsistente argumenter og misbruge statistik på samme måde, som modstanderne af indvandring. Jeg blev simpelt hen dårlig af at læse det.

Jeg må her sige, at jeg er tilhænger af fri bevægelighed.

Et enkelt eksempel:

„

Mellem 1991 og 1995 har man i 15 europæiske lande konstateret forhøjelser på mellem 1,25 pct. og 1,5 pct. af bruttonationalproduktet, mens antallet af indvandrere voksede med 1 pct. Disse tal viser tydeligt den positive effekt af indvandrernes arbejde. Og det gælder, hvad enten arbejdet er lovligt eller illegalt. Indvandrene giver mere, end de modtager.

„

1: Der er ingen, som ved hvor meget BNP ville være vokset eller skrumpet hvis der ingen indvandring havde været.

Der skal en tilbundsgående analyse til for at se om det passer at indvandrene giver mere end de tager, og BNP fortæller absolut intet om dette, og f.eks. bidrager overførselsindkomster også til BNP. (!)

2: Det er kun ca. 1/3 af befolkningerne som arbejder (måske endda endnu færre), så at sammenligne befolkningstallet med indvandrene, som er sammensat på en anden måde (formentlig en større procentdel i den arbejdsdygtige alder, men formentlig flere arbejdsløse i gruppen) holder ikke.

Det kræver en nøjere analyse for at se hvordan dette egentlig hænger sammen.

Det er med andre ord billige argumenter, og det gælder for artiklen som helhed, omend ikke i alle tilfælde.

Mødedeltagelser og udstillinger

Februar og marts i Vivild på Djursland:

Genvej til Udviklings medlem, lærer Jytte Schmidt, har gennemført salgsfremstød på sin arbejdsplads, Langhøjskolen i Vivild samt over for venner og familie. Der blev solgt for 930 kr.

Alle er velkomne til at få GtU's varer i kommission, så vi kan afsætte produkterne og sende det signal, at mennesker i verdens fattigste hjørne, Vestafrika, godt kan være kreative og handlekraftige.

5. marts i Aars, Himmerland:

GtU's koordinator, Jørgen Olsen, var til foredrag i butikken "Hos Sibylle", som handler med brugskunst mv. Oplægsholder var Morten Ledskov fra "Hammershus Fairtrade", som arbejder med egnsudvikling og bæredygtig handel sammen med forskellige organisationer i Ghana.

7. marts i København:

Julien K. M. Murhula deltog i møde med Dr. John C. Munene, Uganda, med overskriften "Escaping from Behavioral Poverty in Uganda - the role of social capital".

Mødet var arrangeret af Agro-Økologisk Netværk, som man kan læse mere om på

www.agrookologisknetvaerk.dk

13. marts i Aalborg:

Jørgen Olsen deltog i bestyrelsesmøde i Afro-Art.

23. marts på Thorup Hedevej 3 ved Dronninglund:

Jørgen Olsen var til fernisering af Glocal Art, galleriet med moderne afrikansk og dansk/nordjysk kunst. Glocal Art er en kommerciel aflægger af GtU's samarbejdspartner, Afro-art.

Læs mere om ferniseringen på

http://gtu.dk/afro_art_glocal_art_fernisering.pdf

Læs mere om Afro-art på <http://afro-art.dk>

10. april i Hobro og Arden:

Genvej til Udviklings koordinator Jørgen Olsen deltog om eftermiddagen i Frivilligdag på Hobro Idrætscenter, arrangeret af Mariagerfjord Kommune.

Om aftenen deltog Jørgen Olsen i generalforsamling i Fællesrådet for Arden by, som GtU har meldt sig ind i.

(fortsættes side 4)

Mødedeltagelser og udstillinger

(fortsat fra side 3)

15. april på Hobro Bibliotek:

GtU's koordinator Jørgen Olsen var til foredrag med fotograf Peter Birk. Overskriften var **Billeder og historier fra Mali og Burkina Faso i det glemte Afrika**. Læs nærmere på http://biblioteksforedrag.dk/index.php?option=com_content&view=article&id=10&Itemid=12

20. april i København:

Jørgen Olsen deltog i repræsentantskabsmøde i FN-forbundet, som man kan læse mere om på www.fnforbundet.dk Varesalg: 657 kr.

26.-28. april i Verona, Italien:

Birgitte Juul Nielsen & Jørgen Olsen deltog for GtU i seminar - med oplæg og gruppearbejde - om økonomi og økologi m.v. samt bustur til nærliggende Emmaus-organisationer.

Læs om Emmaus Europa på www.emmaus-europe.org – her kan man straks på et kort konstatere, hvor der findes organisationer, der er medlemmer af Emmaus. Alle disse 16 lande var repræsenteret i Verona, og desuden deltog mennesker fra organisationer, der søger optagelse – dels fra nogle af de 16, dels fra Albanien, Østrig og Litauen.

Mediemarkeringer

Dukkerne i Birni-n-Konni - blogindlægget af 9. maj 2010 på www.u-landsnyt.dk har fået nyt liv på www.planet-emmaus.org, hjemmesiden om alverdens Emmaus-organisationer.

engelsk – klik ind her:

<http://www.planet-emmaus.org/continents-en/emmaus-europe/denmark/g.t.u/grp-g.t.u/downloads/the-dolls-of-birni-n-konni>

fransk – klik ind her:

<http://www.planete-emmaus.org/continents-en/emmaus-europe/denmark/g.t.u/grp-g.t.u/downloads-fr/les-poupees-de-birni-n-konn>

spansk – klik ind her:

<http://www.mundo-emaus.org/continents-en/emmaus-europe/denmark/g.t.u/grp-g.t.u/downloads-es/las-munecas-de-birni-n-konni>

Debat om effektivitet i nødhjælp

Medlem af GtU, sociolog og udviklingskonsulent Mikael Bjerrum, deltager pr. 18. marts i diskussion om nødhjælp på www.u-landsnyt.dk og påpeger, at både små og store organisationer kan have problemer med effektivitet, forstået som forholdet mellem de beløb, der bruges, og den indsats, der kommer ud af det.

Artiklens overskrift er "Friis Bach slår til mod NGO'er "der løber forvirrede rundt" - <http://www.u-landsnyt.dk/nyhed/17-03-13/friis-bach-sl-r-til-mod-ngoer-der-l-ber-forvirrede>

Debat om virketrang og professionalismisme

Medlem af Genvej til Udvikling, sociolog og udviklingskonsulent Mikael Bjerrum, deltager pr. 19. marts i diskussion om professionalismisme på www.u-landsnyt.dk. I et blogindlæg tager journalist Jørgen Harboe afsæt i U-landsforeningen Svalernes 50 års jubilæum og skriver bl.a.: "Svalerne var dengang tumleplads for glade amatører, hvis vigtigste brændstof var idealisme og virketrang." Ordet "dengang" refererer til Jørgen Harboes indsats i Svalerne i halvfjerdsenerne <http://www.u-landsnyt.dk/blog/7/en-tale-der-aldrig-blev-talt>

Vestafrika på kræmmermarked! – Den 21. marts fik vi omtale af Genvej til Udvikling på en netavis, der udgives i Mariagerfjord Kommune. Man klikker på www.fjordavisen.nu

Kampen om vandet – under denne overskrift fik GtU's koordinator, Jørgen Olsen, offentliggjort et blogindlæg på www.u-landsnyt.dk den 22. marts – klik ind her: www.u-landsnyt.dk/blog/51/kampen-om-vandet

Penge til klima-indsatsen, men stort set ingen til NGO'erne – under denne overskrift og i egenskab af programkoordinator hos CARE Danmark fik medlem af GtU, Peter With, offentliggjort en kommentar på www.u-landsnyt.dk den 14. april – klik ind her: <http://www.u-landsnyt.dk/nyhed/14-04-13/penge-til-klima-indsatsen-men-stort-set-ingen-til>

Længe leve de frivillige! – under denne overskrift fik GtU's koordinator, Jørgen Olsen, offentliggjort et blogindlæg på www.u-landsnyt.dk den 2. maj – klik ind her: www.u-landsnyt.dk/blog/51/l-nge-leve-de-frivillige

Sommerklunserlejlere i Emmaus

Hver sommer arrangeres klunserlejlere med indsamling, sortering og salg rundt om i Europa. I enkelte tilfælde kan der blive tale om andre arbejdsopgaver, f. eks. gartneri og byggeri.

For de fleste lejres vedkommende er det permanente Emmaus-samfund, der åbner dørene for unge mennesker i et antal uger, således at den frivillige betragtes som medlem af samfundet på lige fod med de fastboende, mens man er der, og til gengæld forventes det, at samfundets regler respekteres. Man betaler selv sin rejse frem og tilbage; men den arrangerende organisation giver kost og logi. Man finder nærmere oplysninger og tilmeldingsvejledning på følgende link:

<http://www.emmaus-europe.org/nouvelles-generations/172-le-volontariat-dete-les-camps-de-jeunes-en-europe/chantiers-de-travail-2013>

eller for Frankrigs vedkommende

<http://www.volontariat-emmaus.com/?section=home&lang=fr>

På begge disse hjemmesider kan man skifte mellem engelsk, fransk og spansk.

”Loppemarkedshulen”
– fra Rédéne i det sydlige Bretagne
(foto: Emmaus Frankrig)

Det er muligt for at få en Emmaus-oplevelse i følgende lande og lokaliteter:

Frankrig: Agen, Aix-en-Provence, Alençon, Angoulême, Arles, Brie, Caen, Cahors, Chambéry, Haguenau, Le Mans, Metz, Niort, Orléans, Pamiers, Pau, Rédéne, Rochefort, Saint-Paul les Romans, Scherwiller, Strasbourg, Tarare og Toulouse.

Chambéry i de franske Alper
(foto: Emmaus Frankrig)

Storbritannien: Brighton & Hove.

Polen: Krakow.

Finland: Åland. (Allerede fyldt op med deltagere, mens dette skrives).

Bosnien-Hercegovina: Srebrenica.

Rumænien: Iasi og Târgu Jiu.

Italien: Arezzo, Cuneo / Borgo San Dalmazzo, Ferrara, Fiesse Umbertino, Quarrata og Villafranca.

Der vil også være tid til at nyde arkitektur og landskab. Dette billede er fra Cahors i Massif Central, Sydfrankrig
(foto: Emmaus Frankrig)

På side 3 i nr. 114 havde vi forsøgt at linke til nedenstående tekst. Af ukendte årsager fungerede linket ikke – derfor gengives teksten her. Originalteksten ses på fransk, spansk eller engelsk på http://emmaus-international.org/index.php?option=com_content&task=view&id=136&Itemid=61 – herefter klikkes på postkort 17

Møder for sammen at bygge fremtiden ...

- *originalen er postkort nr. 17 fra Emmaus International*

- *af Jarlyne Queiroz Barreto*

- *oversat af Hanne-Dorthe Skjernaa*

- *fodnote af Jørgen Olsen*

Emmaus International samlet til verdenskonference! Samtlige Emmaus' grupper¹ fra de fire verdenshjørner mødtes i Anglet (Frankrig) til en uge med udveksling, workshops og beslutninger.

Næsten 500 personer fra 35 lande – partnerorganisationer, delegerede, repræsentanter, tolke, ansatte, frivillige – mødtes omkring tematikken ”Emmaus, et troværdigt alternativ i en vanskelig verden” for sammen at beslutte Emmaus Internationals fremtid.

Det er min første deltagelse i Emmaus Internationals generalforsamling, og det er meget vigtigt for mig at deltage som repræsentant for et nyt medlem af EI, da vi i Emaús Vila Velha (Brasilien) bruger meget tid på at forklare, hvad bevægelsen er og gør. Da vi ankom sammen med de andre brasilianske delegerede, var modtagelsen og mødet med de andre grupper varm, vi var lykkelige over at opdage havet ... men som det dog var koldt! Sol, hav og kulde på samme tid virker meget sært for os!

Under generalforsamlingen er det meget lærerigt for mig som ny i bevægelsen at lytte til alle disse personer, der taler om deres erfaringer, og at kunne sparre med de andre grupper.

I min organisation er jeg engageret i uddannelsen af dem, der bor og arbejder i vores Emmaus-samfund, og det, jeg lærer under workshops og uformelle møder, giver jeg efterfølgende videre.

Her under debatterne skal vi forstå hinanden, diskutere, tale om, hvad vi tænker, om hvad vi vil gøre og forandre først. Jeg er glad for at engagere mig i Emmaus International: Det er ikke et arbejde som alle andre, men en utrolig livsfilosofi.

Ud af alle de berørte emner er jeg meget optaget af de politiske spørgsmål. Min gruppe arbejder for en bæredygtig økonomi omkring sociale og miljømæssige projekter, gennemført med unge, der f.eks. har haft en dårlig barndom – det er temaer, som vi er meget optaget af i Sydamerika.

Disse udvekslinger på politisk niveau har derfor været det stærkeste indtryk, for her er folk, der har en meget dyb vision omkring tingene - det er særdeles berigende. Jeg vil vende tilbage til min organisation med alt dette, meget stærkere, med et stort ønske om forandring, om at føre disse udvekslinger fra verdenskonferencen ud i livet.

Jarlyne Queiroz Barreto, medlem af Emaús Vila Velha (Brasilien)

Emmaus International, 327 medlemsorganisationer fordelt på 37 lande

– flere oplysninger på www.emmaus-international.org

Forsiden af postkort nr. 17 – samme billede, som udgør forsiden af Projekt & Kultur nr. 111
(foto: Emmaus International)

¹ Godt to tredjedele af medlemsorganisationerne var til stede personligt eller pr. fuldmagt. Forsamlingen var dermed beslutningsdygtig.

Indkaldelse til generalforsamling

Genvej til Udvikling (GtU) holder general-
forsamling søndag den **9. juni kl. 13.00 – 18.00**
hos Tilde Tvedt & Ole Olsen, **Munkesøvej 21B,**
Roskilde.

Tilmelding **senest en uge før**, dvs. den 2. juni, til
sekretariatet på tlf. 98 56 29 94 eller pr. e-mail på
gtu_sekr@hotmail.com.

Der ydes rejsedækning ved benyttelse af billigste
rejseform. Der søges arrangeret samkørsel –
kontakt sekretariatet!

Alle er velkomne – dog har kun fremmødte
medlemmer, der er fyldt 14 år, stemmeret.

Dagsorden ifølge vedtægterne:

1. Valg af dirigent:

Aftales ved mødets åbning.

2. Beretning:

Læs side 8 og 9!

3. Forelæggelse og godkendelse af det reviderede regnskab:

Regnskabet forventes uddelt på
generalforsamlingen.

4. Behandling af indkomne forslag:

Forslag, der ønskes behandlet, skal være
modtaget på sekretariatet
gtu_sekr@hotmail.com - senest søndag
den 2. juni kl. 14.00.

5. Fastsættelse af det årlige kontingent:

Bestyrelsen foreslår uændrede
minimumssatser:

Personligt medlemskab.....150 kr.
Husstandsmedlemskab.....200 kr.
Kollektivt medlemskab.....200 kr.
Abonnement uden medlemskab 100 kr.

6) Planer for det kommende år:

Foreningens synspunkter – om hvad og
hvordan?

Den blandede u-landhandel.

Projektsamarbejde hvor, med hvem og
hvordan?

Gamle projekter:

- Tessalit, Mali
- Tohoué, Benin
- Amataltal, Niger
- Kaoumaram, Niger

Oplysning, herunder www.gtu.dk
og Projekt & Kultur.

GtU's kollektive medlemskaber:

- FN-forbundet
- Civilsamfund i Udvikling
- Venskabsforeningen Danmark –
Vestafrika
- Dansk Forum for Mikrofinans
- Uddannelsesnetværket
- Agro-Økologisk Netværk
- Emmaus Europa
- Emmaus International.

I forbindelse med sidstnævnte behandles bidrag til
EI's solidaritetsfond. Bestyrelsen foreslår 130 €.

7) Valg af bestyrelse, bestyrelses- suppleanter og revisor:

Økonom Per Adelhart Christensen, Randers,
biolog Isabelle Grignon og biolog Jens Elgaard
Madsen, Brabrand, modtager genvalg til
bestyrelsen.

Konsulent i organisation og ledelse, Jesper Olsen,
Aalborg SØ, og erhvervskonsulent Leif Haarbo
Nielsen, Brabrand, modtager genvalg som 1. og 2.
suppleant.

Bestyrelsen foreslår genvalg af revisorerne. Der er
tale om specialkonsulent ved Århus Universitet,
Per Gustav Johansen, og landbrugstekniker Jørn
Kirkegaard.

8) Eventuelt:

Generalforsamlingen 2014 foreslås afholdt søndag
den 8. juni i Jylland.

Formandens beretning for 2012

2012 blev et relativt stille år for GtU; i 2011 fik vi afsluttet diverse projekter, og 2012 gav ikke nye projekter, så der var tid til at kigge lidt indad i foreningen. Og det er måske ikke altid helt dårligt; for der kan komme nye tanker i gang, der med tiden kan danne baggrund for nye vinkler i vores arbejde. Så et kig tilbage i de 4 numre, der er udkommet af Projekt og Kultur i 2012, viser blandt andet følgende:

- Vi fik en række nye oversættere til brug for Projekt & Kultur, arbejdet i Emmaus, www.gtu.dk mv.
- På grund af den tragiske situation i Vestafrika tog vi initiativ til en indsamling til beboere i / fra Tessalit i det nordlige Mali, hvor vi tidligere har støttet en gipsfabrik, et metalværksted og et gartneri – i alt blev der indsamlet og sendt 9.124 kr.
- Vi har været aktive i forhold til Emmaus International, hvor Jørgen Olsen i 2011 blev valgt til politisk udvalg.
- Vi har gennemført salgsudstillinger på kræmmermarkeder, på byfester, på Couleur Café, i Aalborg Zoo mv.
- Vi har skrevet blogindlæg og kommentarer på www.u-landsnyt.dk
- Vi har modtaget et tilskud fra Tipsmidlerne til kooperativet i Amataaltal på 3.025 kr. til montering af 3 cementtrug, hvortil vi supplerende med 1.144 kr. fra private bidrag.
- Vi har vedligeholdt www.gtu.dk, ikke mindst med talrige oplysninger om situationen i Mali og det øvrige Vestafrika, ofte op til flere notitser dagligt.

Hvor situationen i Niger har været kritisk i flere år, udviklede situationen i en del af det øvrige Vestafrika sig i negativ retning i 2011 og 2012 oven på ”det arabiske forår”.

Det har desværre givet en del tilbageslag i regionen, som vi ellers i en længere årrække havde set udvikle sig positivt og med mere demokrati; men de kriminelle ”oprørere” i disse lande var med til at ”bombe” dette tilbage til et lavere udgangspunkt.

I en række blogindlæg og kommentarer på www.u-landsnyt.dk har vores medlemmer Karl Jørgensen og Jørgen Olsen samt vores mangeårige samarbejdspartner Morten Kuni blandt andet udtrykt det synspunkt, at den kriminelle aktivitet (*gidseltagninger, narkosmugling mv.*) har været mindst lige så vigtig som de islamistiske holdninger for de organisationer, der holdt de nordlige to tredjedele af Mali besat i 10 måneder.

AQMI, MUJAO og Ansar Eddine havde indført talrige forbud og påbud, havde ødelagt en række kulturminde, havde taget børn ned til 9-års-alderen ud af skolen for at oplære dem i våbenbrug og i det hele taget terroriseret befolkningen.

Iagttagere har udtalt, at højst 3.000 i de besatte områder – ud af en befolkning på 2 millioner – kunne antages at være tilhængere af besættelsesorganisationerne. Så det var umiddelbart svært at se anden udvej end invasionen fra Frankrig, Tchad m. fl., som også Danmark støttede.

Vi har som nævnt skrevet en del om situationen i Mali i løbet af året, lige som vi valgte - på opfordring fra den franske geograf Jacqueline Dupuis, organisationen Tamoudré - www.tamoudre.org - at iværksætte en nødhjælpsindsamling til at støtte mennesker fra landsbyen Tessalit i deres kamp for overlevelse.

Mange fra Tessalit, som ligger 150 km syd for grænsen mellem Algeriet og Mali, flygtede over på den anden side af grænsen ved Borj Mokhtar og Timiaouine.

Den 7. maj 2013 – altså for ganske nylig – fik vi så en mail fra Jacqueline Dupuis med tak for vores indsats om at situationen i Tessalit er markant forbedret, at kvægavl og planteavl fungerer, og at befolkningen er glad for at være sluppet af med den islamistiske besættelse.

Det var anden gang inden for en kortere årrække, vi har iværksat nødhjælpsindsamling – senest var det under tørkekatastrofen i Niger i 2009. En nødhjælpsindsamling er ikke vores ”livret”, og vi vil hellere støtte op om udviklingsbistand rettet mod ”selvhjælp” til selvforsyning. På den anden side kan livssituationen være så kritisk, at hjælp udefra er tvingende nødvendig, og vi vil også gerne vise at vi støtter vore samarbejdspartnere.

Derfor var det dejligt at opleve de mange bidrag, der kom ind gennem indsamlingen, således at vi kunne sende 9.124 kr. af sted til Mali; penge, der gjorde stor gavn; tusind tak til alle jer, der støttede dette formål!

Vores regnskab for 2012 viser et underskud på godt 8.000 kr. og en egenkapital der nu er på godt 45.000 kr.; et forventet resultat og egenkapital set i sammenhæng med, at vi ikke længere får administrationsbidrag i forbindelse med projekter.

Et underskud kan ikke blive ved i det uendelige, og vi har været nødt til at se kritisk på, hvad vi bruger vores penge til. Dette har så ført til, at vi har valgt - efter i hele foreningens levetid at have haft en statsautoriseret revisor - ”kun” at have valgte revisorer blandt medlemmerne. Jeg vil gerne takke vores revisorer igennem mange år, Bo Rasmussen og Erik Pindstoft Jensen, for god sparring og kritisk gennemgang af vores regnskaber og sige at vi vender tilbage, hvis (eller når) vi får et nyt projekt, der kræver ekstern revision.

Vores medlemstal har været næsten uændret det seneste år, 170 sidste år og 166 nu. En hel del af vore medlemmer og andre støtter tager i

større eller mindre grad del i vore aktiviteter på den ene eller anden måde, blandt andet ved deltagelse i møder, oversættelser, blogindlæg og kommentarer på www.u-landsnyt.dk mv.

I årets løb fik vi også 11 nye oversættere gennem www.frivillig.dk, hvor blandt andre uddannelsessøgende kan søge frivillige opgaver, som ender på eksamensbeviset og på anden måde pynter på CV’et. Det er et rigtig spændende initiativ - og tak til jer, der har valgt at hjælpe os i GtU med oversættelser! Derforuden selvfølgelig også tak til jer, der igennem flere år har oversat tekster.

Salgsudstillingerne er fortsat i 2012 og i alt er der blevet omsat for godt 20.000 kr.; salgsudstillingerne er ikke noget, vi tjener på; men for det første er vi med til at skabe omsætning via indkøb i den 3. verden, og dels er det også med til at illustrere levevilkår og muligheden for samhandel i stedet for kun bistand. Udstillingerne sender et signal om kreativitet og handlekraft hos nogle af klodens fattigste.

I 2012 har et fokus været den udadvendte markedsføring, blandt andet med vores nye introhæfte, der blev færdigt i slutningen af 2011, og det bliver også noget, vi vil arbejde videre med i 2013 og drøfte på generalforsamlingen; lige nu har vi søgt CISU (tidligere Projektrådgivningen) om oplysningsmidler, der skal bruges i forbindelse med salgsudstillingerne.

Jeg vil slutte med at takke alle for den indsats, I har ydet i årets løb, både til jer, der støtter med et kontingent, et abonnement, bidrag, jer der siger ja til at være værter ved vore møder, jer der deltager i en eller to salgsudstillinger, skriver indlæg - eller jer, der bruger rigtig mange timer i årets løb.

VEL MØDT PÅ
GENERALFORSAMLINGEN DEN 9. JUNI!

- Per A. Christensen.

Affaldshåndtering i Vestafrika

- den aktuelle situation og lovende initiativer

- *fra kvartalsblad nr. 139 fra Terre-gruppen, Belgien, vinter 2012*
- *interview ved Benoît Naveau, koordinator for Vestafrika hos non-profit-organisationen "Autre Terre"*
- *oversat af Carsten Carstensen.*

Ud over Afrikas store ernæringsproblem står kontinentet også over for den store udfordring at skulle håndtere sit affald. Ud fra de sanitære forholds katastrofale tilstand i de afrikanske byer er også affaldshåndteringen i mange tilfælde et nærmest uløseligt problem: Staten gør for lidt, ingen eller kun lidt infrastruktur er til stede (*affaldspladser, transportmidler*), og meget af affaldet genbruges ikke. En FN-rapport fra 2009, på initiativ af Kommissionen for Afrikanske Økonomiske Forhold, gør status over situationen.

Affaldshåndtering: En offentlig opgave

Affaldshåndtering burde være en offentlig opgave, og det kan så være fra centralt, regionalt eller kommunalt hold. Men i praksis betyder pengemangel eller dårlig administration, at staten intet udretter på området eller kun ufuldkomment. Således i Kaolack Kommune i Senegal, hvor borgerne ganske vist betaler afgifter for at få affaldet fjernet; men dette udføres af private foreninger. Således havner affaldet (*genanvendeligt eller ej*) på uautoriserede lossepladser i udkanten af byen.

FN bemærker hertil: "De aktuelt foreliggende ordninger i mange afrikanske lande overlader ansvaret for affaldshåndteringen til kommunerne, som ofte mangler udstyr. Overholdelsen af regler og aftaler på affaldsområdet modvirkes stærkt af den dårlige styring og manglende

gennemskuelighed samt i visse tilfælde af korruption".

Foreningslivet overtager opgaven

Når foreningslivet overtager opgaver, der kunne ligge hos det offentlige, giver det hovedbrud. Det har nemlig vist sig, at de manglende offentlige løsninger af problemet med affaldet har ført til, at mere eller mindre velorganiserede foreninger tager sig af det.

Selvmodsigelsen i problemet er svær at få væk: Jo mindre det offentlige er til stede, jo mere går foreningerne sammen om at løse problemerne; men jo mere de gør det, jo mere fritager de staten for dens forpligtelser.

En løsning kunne være et samarbejde mellem disse to forskellige aktører. Dette kunne fremmes gennem folkets påvirkning af, ja endog pression mod politikerne, for at få dem til at overtage affaldshåndteringen.

FN konstaterer: "Der bliver stadig større afstand mellem politikere og lovgivning og så den måde, hvorpå affaldshåndteringen foregår i praksis, dels på grund af konstante kapacitetsproblemer og fraværet af indretninger, der kunne gøre det muligt at styre de forskellige affaldsstrømme. De store investeringer og den nødvendige know-how, der skal til for at overvinde kapacitetsproblemet, står endnu ikke til rådighed".

Manglende infrastruktur

Det allestedsnærværende store problem i Afrika med infrastrukturen, specielt på landet, bidrager også til problemet med den dårlige samfundsstyring af affaldshåndteringen.

FN påpeger således:

”Der findes praktisk taget ikke nogen infrastruktur til affaldshåndtering i landområderne i Afrika. Det haster med at forbedre infrastrukturen for at begrænse fordyrelsen af renholdelsestjenester og dermed også mindske fattigdommen og afvandringen fra landområderne”. Har man ikke faste eller midlertidige affaldspladser, som lever op til forskrifterne, forsvinder alt affald til affaldspladser, der ikke lever op til reglerne og dermed nemt kommer til at udgøre en alvorlig trussel mod lokalbefolkningens helbred, mod kvæget og mod grundvandet.”

Skabelse af værdier ud fra affaldet – en udfordring

Lossepladser mangler altså, eller de er overbebyrdede, og der er ikke for øjeblikket nogen klar skelnen mellem affald, der kan genudnyttes, og det, som ikke kan. Men det affald, som ville kunne omdannes til værdifuldt materiale, udgør faktisk 90 pct. af den samlede mængde og ville kunne genanvendes eller behandles, hvis arbejdet blev hensigtsmæssigt organiseret. Men pladser til genanvendelse af affald er alt for sjældne. De fleste lossepladser er først og fremmest orienteret i retning af umiddelbart ”profitabelt” affald såsom glas, metal eller visse plasttyper.

”Den største hindring for at komme i gang ligger i at få etableret tilstrækkelig store kapaciteter, således at en miljøvenlig forvaltning af affaldet bliver mulig. Fremskridt i så henseende hæmmes af manglende finansieringsmuligheder og manglende adgang til den relevante teknik.

Lokale borgerinitiativer

Over for alt dette negative finder man alligevel også lys for enden af tunnelen m.h.t. affaldshåndteringen i Afrika i form af nyskabende initiativer. Således har sammenslutninger som

AJADD, Caritas og også CERVALD en målsætning om genudnyttelse af affaldet i en rentabel og vedvarende ramme, som både gavner miljøet og den lokale økonomi og sundhed.

AJADD – indsamling og sortering af affald

AJADD (*l'Association Jeunesse et Actions pour le Développement Durable* = Ungdomsforeningen for Aktioner for Bæredygtig Udvikling) opstod i 1996 på initiativ af unge mennesker i Burkina Faso med hjælp fra borgmesteren i Kaya. Dens hovedformål er at bidrage til en forbedring af levevilkårene for folk på landet og i byerne ved at introducere nyskabende og varige aktiviteter inden for affaldshåndtering og miljø.

Siden starten i 2012 har Autre Terre støttet AJADD med at indrette et system til indsamling og sortering af affaldet i Kaya. Nærmere betegnet gør man allerførst befolkningen opmærksom på problemet med affaldet gennem anskueliggørelser og besøg i folks hjem. Herefter tilbydes de en affaldsordning, der går ud på, at de mod betaling af én euro om måneden får tømt deres affaldsspand to gange om ugen (*spanden stilles til rådighed af AJADD*). Affaldet køres så til en sorteringscentral, der opdeler affaldet i de forskellige arter.

I første omgang udnytter man kun den organiske del til kompost. På sigt skal flere dele inddrages. På de 9 måneder siden starten har 165 familier tilmeldt sig, dvs. 1.000 personer. De indkomne beløb får projektet til at hvile i sig selv: aflønning af indsamlerne, det oplysende og administrative personale og fornyelser af materiellet.

CERVALD

I de første år fra 2000 og frem udviklede man i Tchad en ny fremgangsmåde til genudnyttelse af plastposer:

(fortsættes side 12)

Caritas Kaolack: Fjernelse af urenhederne fra den hårde plastik
(foto: Benoît Naveau)

Affaldshåndtering i Vestafrika

(fortsat fra side 11)

De bliver smeltet og blandet med sand og formet til særdeles stærke fliser, der med fordel kan anvendes til vejbyggeri i stedet for cementfliser. Sådan et system byder på en række fordele: Lav kostpris (*billigere at dække en flade på den måde sammenlignet med tilsvarende dækning med cementfliser*), affald elimineres, begrænsede investeringer, ikke-forurenende fremstillingsproces (*hvis man kun smelter poser af polyætylen, der kun afgiver vanddamp og kultveilte*).

Processen er udviklet til fuld anvendelighed af CERVALD (*Centre d'Etudes et de Recherches pour la VALorisation des Déchets* = Center for Studier og Forskning for Skabe Værdier af Affald) i hovedstaden N'Djaména. Efterfølgende er den etableret i Niger og Bamako (*hovedstaden i Mali*) og senere også i andre lande i Afrika.

Caritas Kaolack – opskæring og salg af hårdt plastik

NGO'en Caritas har i Senegal i byen Kaolack indrettet et anlæg til forarbejdning af hårdt

plastikaffald (*dunke, møbler, baljer o. lign.*). Når man har fået det indsamlet (*og købt*) fra de forskellige samlesteder i byen, bliver det kørt til forarbejdningsanlægget, hvor det sorteres efter farve, skæres i stykker per håndkraft, vasket og så findelt ned til centimeterstørrelse.

Sækkene med det findelte materiale sælges så videre til en fabrik i Dakar, som så smelter det om og fremstiller genstande som f.eks. baljer, krus o. lign. Et sådant initiativ muliggør således genanvendelse i det uendelige af dette hårde plastik. Man er dog afhængig af en konstant forsyning med denne plastiktype, som ikke just udgør hovedparten af det affald, der forekommer.

Kører det så bare? Det kan man ikke umiddelbart svare ja til i betragtning af den besværlige proces med at få anlægget til at køre rundt. Det koster faktisk en del at forny klingerne i opskæreren, og ofte har man strømafbrydelser.

Heller ikke på langt sigt er der nogen garanti for, at denne konstruktion kommer til at hvile i sig selv. Men under alle omstændigheder åbner der sig hermed nye perspektiver m.h.t. genudnyttelse af plastik.

Møde med landmænd fra Damgagui i Burkina Faso

- fra kvartalsblad nr. 140 fra Terre-gruppen, Belgien, forår 2013
- af Benoît Naveau, koordinator hos "Autre Terre" for solidaritetsprojekter i Vestafrika
- oversat af Naja Egede Kristensen.

(foto: Benoît Naveau)

NGO'en APIL, Autre Terre's partner i Burkina Faso, støtter 1.200 landmænd (der blander opdræt med agerbrug) med at forbedre deres levevilkår gennem bedre forvaltning af deres besætninger.

Som ansat i Autre Terre er jeg årligt i Burkina Faso. Mit og mine kollegers arbejde - *de, der er udstationeret i Burkina Faso (Romuald og Christian)* - er at opretholde forbindelserne med vores partnerorganisationer og at sikre, at vores fælles arbejde med at støtte den lokale befolkning går godt. I forbindelse med min seneste rejse i januar 2013 mødte vi landmændene i landsbyen Damgagui. Disse landmænd er hovedsageligt fulbeer (*landmænd fra Sahel-Sahara regionen*), et folkeslag, der praktiserer traditionelt husdyrhold. De bor i en landsby, der består af traditionelle hytter uden adgang til elektricitet eller rindende vand.

Takket være APIL og Autre Terre er levevilkårene i landsbyen forbedret, idet en ko, der før kun producerede to liter mælk om dagen, nu producerer fem liter. Dette har resulteret i en fordobling af indkomsten for landmændene.

Det blev muliggjort takket være uddannelser, som APIL sørgede for, vaccinationer, daglig

vejledning fra konsulenter og en god kost. Landmændene er også blevet uddannet til at håndtere deres besætninger bedre, idet de ikke har brug for 100 dyr, der er ved at dø af sult, men for 20 raske kreaturer.

APIL har også etableret et mejeri, der køber landmændenes mælk til en rimelig pris (*som landmændene selv fastsætter på en generalforsamling*) og sælger den videre til befolkningen i byerne. I 2012 har mejeriet produceret 66.000 liter mælk og yoghurt, hvilket har medført et overskud på næsten 8.000 euro. Dette overskud vil øge mejeriets produktionskapacitet. Faktisk kan mejeriet på nuværende tidspunkt ikke behandle al den producerede mælk.

Landmændene er organiseret i grupper, der igen samles i en føderation. Snart vil det være denne, der styrer mejeriet med støtte fra APIL. Landmændene kan styre mælken hele vejen fra koen til forbrugerne. De vil sammen kunne afgøre, hvordan man bedst bruger fordelene ved mejeriet. Så den dag, APIL ikke længere kan sørge for uddannelse eller betale konsulenter, er det dem selv, der kan tage styringen, så de nye landmænd kan nyde godt af den støtte, de har modtaget.

(foto: Benoît Naveau)

Fra skolen i landsbyen Villy nær Ouagadougou, Burkina Faso

(foto: Benoît Naveau)

At kombinere grunduddannelse og faglig uddannelse – Baobab's fornyende projekt i Burkina Faso

- fra kvartalsblad nr. 140 fra Terre-gruppen, Belgien, forår 2013
- interview ved Benoît Naveau
- oversat af Julien K. M. Murhula.

Møde med Fulgence Yameogo, koordinator for foreningen Le Baobab.

I og omkring Ouagadougou i Burkina Faso har foreningen "Le Baobab" til formål til at udbrede økologisk landbrug. Foreningen har ligeledes til formål at resocialisere de unge til økonomiske aktiviteter i deres egne landsbyer gennem en kombineret uddannelse. Der arbejdes med læse- og skriveundervisning i fransk og lokale sprog såvel som praktisk træning i økologisk grønsagsdyrkning.

Hvordan er projektet startet? Hvad er projektets mål?

Vi har i landsbyen Villy konstateret, at børn forlader skolen tidligt for at forsøge at tjene penge. Nogle engagerer sig i småhandel, andre tager til byerne eller til nabolandene. At indskrive børn i skolen er ikke sædvanligt i denne landsby, som fik sin første skole i 1980'erne. De fleste teenagere, der dumper i skolen, forlader landsbyen, fordi de ikke er villige til at arbejde som deres forældre med landbrug og husdyrhold. De har på denne måde frataget deres familier deres arbejdsindsats. De kommer i stedet til at forøge antallet af arbejdsløse i byen. Det var ud fra sådanne overvejelser, at ideen om alfabetiseringscentre og uddannelse for teenagere blev skabt.

Uddannelsen henvender sig til dem, der har forladt skolen, og dem, der aldrig har gået der - af de 9-15-årige. Uddannelsen tager udgangspunkt i elevernes kultur. Uddannelsen er tosproget (det handler om det lokale sprog, mooré og fransk) og varer i fem år. De første to år er der lagt vægt på mooré og talforståelse. I de følgende år gives der mere plads til fransk på bekostning af mooré. Uddannelsen kombinerer teori og praktik. På det praktiske plan består det grundlæggende undervisningsstof af økologi efterfulgt af fag som skrædderarbejde, murerarbejde og tømrerarbejde. Efter fem år vil eleverne have mulighed for at få et eksamensbevis - i stedet for seks år i det almindelige uddannelsessystem. De yngste kan fortsætte deres uddannelse i gymnasium. De ældste kan indgå i en faglig oplæring, eller de kan vælge at forsøge sig som selvstændige.

Hvor langt er I nu?

Lige nu findes der to fungerende centre, som modtager 80 elever. Det første er fire år gammelt, og det andet er i sit andet år. De har allerede opnået tilfredsstillende resultater. Eleverne taler fransk, læser og skriver på begge undervisningssprog. De er også uddannet i erhvervsfag, der gør dem bedre end andre på deres alder. Desuden producerer disse unge planter, som de sælger i regntiden i genplantningskampagner, grøntsager til deres kantine og laver et lille opdræt af avlsfår eller fjerkræ. Disse centre er meget populære og benyttes af mange mennesker, idet de er tilpasset befolkningens hverdagsliv.

Som en del af deres undervisning bliver eleverne i stand til at udføre nogle aktiviteter i landbrugsfag sammen med deres forældre. På statsligt niveau er det et bidrag til en alsidiggørelse af undervisningen og til at øge andelen af mennesker, der har deltaget i skolegang. Centrene er anerkendt og bliver tilset fra det provinsielle uddannelsesvesen på lige fod med de andre (almindelige) skoler.

Er det at undervise i det lokale sprog en fordel for unge mennesker?

Når barnet er tvunget til at lære fransk og skal lære kursets indhold på samme tid, er det nogle gange skræmmende for de elever, der kommer i kontakt med det franske sprog for første gang sammen med deres første skoledag. Når man begynder på modersmålet, kan barnet meget nemmere forstå, hvad der bliver forklaret. Hos os hører eleverne deres lærer tale et sprog, de allerede forstår. Der skabes tillid mellem barnet og underviseren. Denne situation bringer dem tættere på hinanden.

Har dette projekt haft en positiv effekt på unges opfattelse af agroøkologi?

Vi hører ofte sætningen: "Hvis du dumper i skolen, vender du tilbage til jorddyrkning." Her værdsætter vi dyrkning af jord. I dag er disse unge mennesker klare over, at landbruget er grundpillen i landets økonomi. Jordens bevarelse og forfædrenes teknikker er en garanti for overlevelse. Eleverne er helt vilde med praktikdelens øvelser, og de giver deres læring videre til deres forældre.

Man forestiller sig, at der stadig venter et stort arbejde med alfabetisering og uddannelse af ungdommen. Hvad er dine fremtidige mål eller planer i denne forbindelse?

Der er en stærk tilstedeværelse på disse centre, fordi de opfylder befolkningens behov. Vi regner med at åbne nye klasser for at imødekomme den store efterspørgsel i landsbyen. Vi vil endvidere gentage erfaringen fra Villy i andre landsbyer. Ved afslutningen af uddannelsen ønsker vi at støtte disse unge mennesker gennem praktik, der forbedrer deres evner. Derefter vil de blive støttet fagligt og økonomisk i deres første skridt ind i den voksne verden, f. eks. ved at vi yder dem lån (mikrokredit).

afsender: Genvej til Udvikling, Skovvej 24, 9510 Arden.

